

СПЕЦИФІКА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ ЗАВДАНУ ВНАСЛІДОК ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ ПРИ НАДАННІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Залізничний транспорт – є видом масового транспорту, який здатний перевозити велику кількість пасажирів. За договором перевезення пасажиром одна сторона (перевізник) зобов'язується перевезти другу сторону (пасажиром) до пункту призначення, а в разі здавання багажу – також доставити багаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання багажу, а пасажир зобов'язується сплатити встановлену плату за проїзд, а у разі здавання багажу – також за його провезення [4].

Відповідно до Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (далі – КОТІФ) за договором перевезення перевізник зобов'язується перевозити пасажиром, а також за потреби багаж і транспортні засоби до місця призначення та видати багаж і транспортні засоби у місці призначення[1]. Цей вид договору належить до договорів приєднання. Високий рівень правового регулювання відповідальності сторін є досить вагомим критерієм у процесі надання туристичних послуг.

Угода про міжнародне пасажирське сполучення 1951 р. (далі – УМПС) має матеріально-правові та колізійні норми. Із змісту цієї Угоди випливає, що відповідальність залізниці за шкоду, заподіяну здоров'ю пасажиром, повинна визначатися відповідно до законодавства тієї держави, де мав місце нещасний випадок [2]. За згаданою вище угодою розрізняють шкоду, яка спричинена пасажиром (смерть або тілесні ушкодження), та пошкодження багажу, яким вважаються і автотранспортні засоби. Також цією угодою встановлені спеціальні межі відповідальності перевізника та позовна давність у три роки для потерпілих і п'ять років для їх утриманців.

КОТІФ закріплює, що перевізник несе відповідальність за [1]: тілесні ушкодження; матеріальні збитки, заподіяні під час використання інфраструктури керуючому або його рухомому складу транспортними засобами, що використовуються, або пасажиром і вантажам, що перевозяться. Також КОТІФ передбачає, що у випадку загибелі відшкодування збитків включає[1]: необхідні витрати, пов'язані зі смертю пасажиром, зокрема, перевезення тіла і похорон; якщо смерть настала не миттєво – відшкодування збитків.

Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті затверджене постановою КМУ від 14 серпня 1996 р. № 959 ві-

днесла страхування на залізничному транспорті до обов'язкового виду страхування [7]. Страховий платіж за обов'язковим особистим страхуванням від нещасних випадків на транспорті утримується з пасажирів перевізником, який діє від імені страховика за винагороду на підставі договору доручення на лініях залізничного транспорту на міжобласних і міжміських маршрутах у межах однієї області, Автономної Республіки Крим у розмірі до 1,5 відсотка вартості проїзду, на маршрутах приміського сполучення – до 3 відсотків вартості проїзду [5, 7]. Кожному застрахованому перевізник, що виступає агентом страховика, видає страховий поліс, який міститься на квитку. Якщо ж розглядати міжнародні перевезення залізничним транспортом, то платіж включається у вартість квитка і утримується з пасажирів перевізником у розмірі до 2 відсотків вартості проїзду в національній валюті України [7].

Відповідно до згаданого положення розмір страхової суми для кожного застрахованого становить 6000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [7]. Оскільки один неоподатковуваний мінімум доходів громадян відповідно до Податкового кодексу України становить 17 гривень [3].

Однак, отримати ці кошти особа зможе за умови, що страховий випадок стався не з її вини, і за наявності одного з таких страхових випадків [7]: загибель або смерть застрахованого внаслідок нещасного випадку на транспорті; одержання застрахованим травми внаслідок нещасного випадку на транспорті при встановленні йому інвалідності; тимчасова втрата застрахованим працездатності внаслідок нещасного випадку на транспорті.

Отже, проаналізувавши Закон України «Про страхування» [5] і Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті [7] можна дійти висновків, що особа може отримати наступні відшкодування: у разі загибелі або смерті застрахованого внаслідок нещасного випадку на транспорті сім'ї загиблого або його спадкоємцю у розмірі 100 відсотків страхової суми; у разі одержання застрахованим травми внаслідок нещасного випадку на транспорті при встановленні йому інвалідності: I групи – 90 відсотків страхової суми; II групи – 75 відсотків страхової суми; III групи – 50 відсотків страхової суми; у разі тимчасової втрати застрахованим працездатності за кожен день – 0,2 відсотка страхової суми, але не більше 50 відсотків страхової суми.

Зазначені цифри засвідчують про мізерність грошових виплат особам, про їх незахищеність та про необхідність реформування даного виду страхування за для забезпечення прав на законних інтересів людини.

Література

1. Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) від 09.05.1980 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_291

2. Угода про міжнародне пасажирське сполучення від 01.11.1951 року із зм. та доповн. від 08.10.2004 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_014

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року в редакції від 01.10.2013 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року в редакції від 11.08.2013 року // [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

5. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 року в редакції від 11.08.2013 року // [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

6. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 року в редакції від 17.08.2012 року // [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>

7. Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті затверджене постановою КМУ від 14 серпня 1996 р. № 959 // [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-96-%D0%BF>

УДК 346.3:346.543(043.2)

Кошель Н. М.,

помічник адвоката, м. Київ, Україна

ДОГОВІР КОМЕРЦІЙНОЇ КОНЦЕСІЇ, ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИДИ ЗА ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Актуальність даної теми полягає у тому, що договір комерційної концесії є новим правочином у сфері господарської діяльності України, що знайшов своє відображення як у Цивільному (глава 76), так і у Господарському (глава 36) Кодексах України. У світовій практиці відповідний інститут має назву «франчайзинг». Саме цей термін пропонувалося закріпити у проекті ЦК України, що сприяло б уніфікації цивільного законодавства України із законодавством багатьох розвинених країн. Проте в ЦК України все ж закріпився інший термін – «комерційна концесія», тому зараз ці поняття вживаються, як синонімічні [1, с.546]. Також у 2001 році був внесений проект Закону України «Про франчайзинг», який до цього часу так і не було прийнято [2, с.177].

Відповідно до ГК України за договором комерційної концесії одна сторона (правоволоділець) зобов'язується надати другій стороні (користувачеві) на строк або без визначення строку право використання в підприємницькій діяльності користувача комплексу прав, належних правоволодіельцеві, а